

Снимка ПГТО „Дочо Михайлов“

Сузана Асенова и Соня Първанова (вдясно) с ученици след артателието „Изкуство в книга“

С мисия за по-чист свят

Ученици от Тервел привличат внимание със своите зелени идеи

Страницата подготви
Петя НИКОЛОВА

Какво е качеството на въздуха в Тервел и околността, може да разбере всеки от сайта на Професионалната гимназия по техника и облекло „Дочо Михайлов“. Параметрите за температура, влажност, налягане и замърсеност на въздуха се отчитат в реално време и се виждат в секцията „Проекти“, „Чиста околна среда“. Екомисленето вече е част от философията на училището и това е само едно от доказателствата. Може би един ден малкият град в Североизточна България ще се прослави не само с името на кан Тервел, спасил римската столица Константинопол от арабските нашественици, но и с екологичните проекти на учениците от Професионалната гимназия по техника и облекло.

За зелените идеи на училището преподавателят по английски език и биология Емилия Колева твърди, че не са просто една от дейностите, а осъзната мисия за по-чист свят с минимален отпадък. Тя дори се затруднява да изброи всички осъществени инициативи, чийто фокус е опазването на околната среда: „Вярваме, че бъдещето е в нашите ръце, и постоянно организираме конкурси, базари, тренинги, еколагери за разпространяване на нашите зелени идеи“.

По време на конкурс за разработка на тема „Зелени умения в моето зелено училище“, организиран от Центъра за развитие на човешките ресурси, екипът на ПГТО „Дочо Михайлов“ впечатлява с идеята си „Нашата Зелена точка“. Това е специално обособено място в гимназията, на което се приемат ненужни битови уреди, а учениците от професионално направление „Автоматизация на производството“ ги разглобяват, използват ги за обучение и ги рециклират. Наградата за добрата идея е участие в еколагер в Сандански. В рамките на три дни, от 16 до 18 ноември, заедно с представители на още 4 училища от страната, учениците от Тервелската професионална

гимназия се включват в две изключително интересни артателиета.

За „Аз-буки“ учителката по английски език и биология разказва, че в училището вече имат вътрешен екип, който отговаря за постигане на разделното събиране на отпадъци по стаите, както и създадена организация по изхвърлянето им. Разполагат с контейнер за батерии, събират кенчетата в отделно кошче, а в двора е поставен обществен компостер, субстанцията от който се използва за обществена зеленчукова градина.

И ако инициативността в сферата на екологията е набрала мощна скорост, това се дължи до голяма степен и на творческата свобода, предоставена на учители и ученици от директора на гимназията инж. Иван Желязков. Наследил през 2005 г. ръководството на първото професионално училище в община Тервел, директорът се старее да поддържа спокоен и позитивен климат, защото е убеден, че той влияе благотворно и на учителите, и на учениците. Въпреки че спазва строго определени правила, предоставя свобода за творчески изяви.

„Създали сме такива условия и възможности, че училището да бъде генератор на успехи, да стимулира изграждане на професионални умения, но същевременно разнообразните мероприятия да са отдушник на натрупаните емоции“, казва при отбелязване на 40-годишнината на гимназията инж. Желязков. За „Аз-буки“ директорът уточнява, че днес в ПГТО „Дочо Михайлов“ се обучават 250 ученици в три професионални направления: „Електроника и автоматика“, „Селско стопанство“ и „Производство на облекло“. „Те са съобразени с нуждите от квалифицирани кадри за общинската икономика – появява Желязков. – Вече над 45 години създаваме добре подготвени кадри, които намират реализация в различните дейности на икономиката в нашата община.“

С екип от 26 учители, почти всички от които имат повече от една професионална квалификация, директорът няма проблем с намирането на кадри. Материалната база отговаря на съвременните изисквания и предоставя необходимите условия за професионално обучение.

„Разполагаме с два оборудвани компютърни кабинета, две работилници по шевно производство, един кабинет за обучение на водачи на МПС, една лаборатория по автоматизация, един STEM кабинет, самостоятелна работилница по механизация на селското стопанство“, изброява инж. Желязков. И отбелязва, че всички кабинети са оборудвани с мултимедии, с кабелен и безжичен интернет, а на педагогическия състав ръководството на гимназията е осигурило лаптопи.

Така, въпреки че Тервел е град с малко над 3000 жители, Професионалната гимназия по техника и облекло намира през годините точния път към младите хора. Разнообразни извънкласни занимания, спорт, участия в програми и проекти, но и екология. Погледът напред, към бъдещето на планетата, е част от характеристиките на Професионалната гимназия. За това и следи от екоинициативи могат да се открият навсякъде в училището.

„Усихме торбички от неизползувани парчета плат, а от пластмасови капачки направихме пана с мотиви от български шевици – разказва Емилия Колева. – За коридора на училището изработихме осветителни тела от стъклени бутилки. Творческият ентузиазъм продължава и в момента, защото изработваме различни декоративни изделия от използвани материали, които продаваме на благотворителни базари.“

Вска година гимназията организира свой благотворителен базар, на който се предлагат дрехи и аксесоари втора употреба. Базарът се провежда под мотото „Ела и си вземи, ако имаш, донеси“. Като обединяват сили с другите образователни институции и с Община Тервел, пролет и есен учениците на професионалната гимназия се включват в градско почистване.

„Миналата година – разказва Емилия Колева – събрахме десетки чували с боклук. А за да се чуе посланието ни „Мисли чисто, мисли различно“, от намерения отпадъчен материал направихме чучело. По този начин успяхме не само да почистим, но и да предизвикаме внимание върху екологичните ни каузи.“

Еколагер се превръща в празник на изкуството

Знаете ли, че има „дълбоко заспали“ книги? А хартиени цветя, които са толкова големи, че могат да бъдат сценичен декор?

Учениците от пет училища в България вече със сигурност знаят. В средата на ноември те се събират за три дни в Сандански като победители в екоконкурса на Центъра за развитие на човешките ресурси „Зелени идеи в моето зелено училище“. Идват представители на ПГТО „Дочо Михайлов“ – Тервел, ПГИ „Ал. Константинов“ – Кърджали, ОУ „В. Левски“ – Враца, СУ „Иван Вазов – Стара Загора, и ПГИ „Карл Маркс“ – Смолян

Еколагерът е тяхната награда, а най-хубавата му част са двете арт ателиета. Това са авторската работилница на детския учител Мариета Данова, озаглавена „Изработване на декорации от италианска хартия“, и „Изкуство в книга“, или ARS in Libro, на Соня Първанова и Сузана Асенова от НЧ „Христо Ботев 1898“ в град Рила.

„Еколагерът за пореден път се превърна в празник за участващите – споделя за „Аз-буки“ Мариета Данова, ръководител на артателието „Изработване на декорации от италианска хартия“. – Участвам за втора година и мога да кажа, че Милена Караангова от ЦРЧР организира лагера по програма „Еразъм+“ изключително професионално. Не само се забавлявахме, но и учениците придобиха умения за създаване на естетична учебна среда.“

Мариета Данова е учител в ДГ „Здравец“ във Велико Търново, където с голямо удоволствие предоставя уменията от хобито си – създаване на цветя и различни видове декорации от италианска разтегателна хартия. „През първия ден от лагера учениците презентираха идеи, свързани със зелените умения и преди всичко с компостирането – разказва Мариета. – Направиха ми впечатление изказът и творческият, дори мога да кажа журналистически нюх на някои от младите презентатори.“

Мариета разказва, че като част от програмата на еколагера са засадили дръвчета и храсти в парка „Свети Врач“ в Сандански. В ателието на Мариета учениците

изработват различни цветя от разтегателна хартия. За Данова е важно децата от ранна възраст да се учат да работят с ръцете си.

Читалището в Рила напълно подкрепя Соня, която през 2022 г. разработва специален проект, насочен към библиотеките. Целта му е да даде нов, по-различен живот на вече неизползувани, отчислени книги. Проектът печели финансиране по Национален фонд „Култура“, има разработено ръководство и знанието как негодните книги могат да се съживят, започва да се разпространява. Благодарение на Соня и Сузана учениците в Сандански получават възможност да преживеят онзи момент на преобразяване на пожелателата и вече непотребна книга в произведение на изкуството. „Изкуство в книги“ използва т.нар. „дълбоко заспали“ книги – разказва за „Аз-буки“ Соня Първанова. – Чрез техниките на двама германци те заживяват нов живот.“ Германците са Доминик Майснер и Аня Щайнер, а техниките са оризмото (сгъване) и киримото (изрязване). През 2021-ва Соня представя своя опит като добра практика пред 85 участници на конференцията „Насърчаване на четенето“ в Пловдив. Впоследствие решава, че може да разработи цялостен проект. А по-радостната новина е, че тази година Национален фонд „Култура“ ще подпомогне финансово и продължението на „Изкуство в книги“.

„ARS in Libro от планината Рила през полето до морето“ е втората част на идеята на Соня. „Ще излезем извън град Рила – казва тя. – От създадените по време на реализирания проект произведения сме подготвили изложбата „Наслада за очите и душата“. С нея ще посетим 18 града в България.“ Сред произведенията книги могат да се видят портретите на Христо Ботев, Васил Левски, Паисий Хилендарски. Страниците се изрязват, сгъват и лепят така, че се превръщат и в букет, сърце, коледна елха.

Еколагерът завършва с обща изложба на творбите, създадени от децата в двете творчески работилници. Учениците отнасят у дома и по едно лично сътворено произведение на изкуството.

Снимка ЦРЧР

